

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์แห่งปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

การศึกษาสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหาร

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

วิทยาเขตตาก

โดย

นางสาววรรณพร ทีเก้ง

พฤษภาคม 2542

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมา สิริรัช

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร

คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหาร ในวิทยาเขตตาก 2) ศึกษาประเภทของสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารงานในวิทยาเขตตาก 3) ศึกษาถึงการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของแต่ละหน่วยงาน ในวิทยาเขตตาก และ 4) เพื่อศึกษาปัญหาหรือข้อจำกัด ข้อเสนอแนะในการใช้สารสนเทศของผู้บริหาร ในวิทยาเขตตาก ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารระดับสูง จำนวน 8 คนและผู้บริหารระดับกลาง จำนวน 48 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาแล้ว จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS 7.5 for Windows) ผลการวิจัยมีดังนี้

ข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้บริหารระดับสูงที่สัมภาษณ์ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ จนถึงผู้อำนวยการ เป็นเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาโท มีความคิดเห็นต่อขั้นตอนการประมวลผลคือ การเรียบเรียงข้อมูลโดยได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และเคยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สำหรับผู้บริหารระดับกลางผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าแผนกวิชา สังกัด

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์แห่งปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

การศึกษาสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหาร

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

วิทยาเขตตาก

โดย

นางสาววรรณพร ทีเก้ง

พฤษภาคม 2542

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมา สิริรัช

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร

คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหาร ในวิทยาเขตตาก 2) ศึกษาประเภทของสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารงานในวิทยาเขตตาก 3) ศึกษาถึงการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารของแต่ละหน่วยงาน ในวิทยาเขตตาก และ 4) เพื่อศึกษาปัญหาหรือข้อจำกัด ข้อเสนอแนะในการใช้สารสนเทศของผู้บริหาร ในวิทยาเขตตาก ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารระดับสูง จำนวน 8 คนและผู้บริหารระดับกลาง จำนวน 48 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาแล้ว จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS 7.5 for Windows) ผลการวิจัยมีดังนี้

ข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้บริหารระดับสูงที่สัมภาษณ์ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ จนถึงผู้อำนวยการ เป็นเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาโท มีความคิดเห็นต่อขั้นตอนการประมวลผลคือ การเรียบเรียงข้อมูลโดยได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และเคยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สำหรับผู้บริหารระดับกลางผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าแผนกวิชา สังกัด

ฝ่ายวิชาการ ในตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 31-40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีความเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนการประมวลผล คือ การเรียบเรียงข้อมูล เป็นหมวดหมู่ โดยศึกษาจากการปฏิบัติงาน และเคยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ จากการศึกษา

สภาพการบริหารสารสนเทศ เพื่อการบริหารของผู้บริหารระดับกลางในด้านองค์ประกอบของสารสนเทศ พบว่าในหน่วยงานส่วนใหญ่ใช้วิธีการประมวลผลด้วยมือและด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โดยมีอุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ และ เครื่องพิมพ์ ใช้ระบบปฏิบัติงานคือ Windows 95/98 โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ในการบริหารคือ Microsoft Word และมีพนักงานปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ เป็นเจ้าหน้าที่ชั่วคราว มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านวัตถุประสงค์ของหน่วยงานส่วนใหญ่หน่วยงานจะปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ของฝ่ายบริหารที่หน่วยงานสังกัด ด้านความรับผิดชอบ/กระบวนการข้อมูลพบว่าผู้บริหารระดับกลาง มีระดับการปฏิบัติในหน่วยงานในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล และการดูแลรักษาข้อมูลหน่วยงานมีระดับการปฏิบัติมาก

ประเภทของสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารงานในวิทยาเขต พบว่า ประเภทของสารสนเทศสามารถแบ่งได้ตามประเภทของหน่วยงาน หรือแผนก และรวบรวมเป็นสารสนเทศของแต่ละฝ่าย ตามโครงสร้างการบริหารของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตตาก ปี พ.ศ. 2535-2542

การใช้สารสนเทศของแต่ละหน่วยงาน พบว่า ผู้บริหารระดับกลาง ส่วนใหญ่มีการใช้สารสนเทศงบประมาณ และสารสนเทศพัสดุ สำหรับสารสนเทศประเภทอื่น มีการใช้ตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ซึ่งใช้ในการวางแผน การควบคุมการปฏิบัติ และการตัดสินใจ ซึ่งมีระดับการใช้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ปัญหาหรือข้อจำกัดในการใช้สารสนเทศของผู้บริหารระดับสูง ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัญหา คือ ด้านบุคลากร เนื่องจากบุคลากรที่มีภาระหน้าที่มากเกินไป ทั้งในด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหาร และงานวิจัย และบางหน่วยงานไม่ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลของตนเอง สำหรับผู้บริหารระดับกลาง มีความคิดเห็นต่อปัญหาที่มีระดับความสำคัญของปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในการจัดการด้านข้อมูลและสารสนเทศ ขาดการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นระบบและขาดงบประมาณที่มาสสนับสนุนการอบรมพัฒนามูลฐาน

ข้อเสนอแนะจากผู้บริหารระดับสูง คือ ควรจัดสัมมนาบุคลากรร่วมกัน เพื่อให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสารสนเทศในทิศทางเดียวกัน และกำหนดให้มีผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านสารสนเทศร่วมกันระหว่างสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และตัวแทนของแต่ละวิทยาเขต

ฝ่ายวิชาการ ในตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 31-40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีความเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนการประมวลผล คือ การเรียบเรียงข้อมูล เป็นหมวดหมู่ โดยศึกษาจากการปฏิบัติงาน และเคยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ จากการปฏิบัติงาน

สภาพการบริหารสารสนเทศ เพื่อการบริหารของผู้บริหารระดับกลางในด้านองค์ประกอบของสารสนเทศ พบว่าในหน่วยงานส่วนใหญ่ใช้วิธีการประมวลผลด้วยมือและด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โดยมีอุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ และ เครื่องพิมพ์ ใช้ระบบปฏิบัติงานคือ Windows 95/98 โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้ในการบริหารคือ Microsoft Word และมีพนักงานปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ เป็นเจ้าหน้าที่ชั่วคราว มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านวัตถุประสงค์ของหน่วยงานส่วนใหญ่หน่วยงานจะปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ของฝ่ายบริหารที่หน่วยงานสังกัด ด้านความรับผิดชอบ/กระบวนการข้อมูลพบว่าผู้บริหารระดับกลาง มีระดับการปฏิบัติในหน่วยงานในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล และการดูแลรักษาข้อมูลหน่วยงานมีระดับการปฏิบัติมาก

ประเภทของสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารงานในวิทยาเขต พบว่า ประเภทของสารสนเทศสามารถแบ่งได้ตามประเภทของหน่วยงาน หรือแผนก และรวบรวมเป็นสารสนเทศของแต่ละฝ่าย ตามโครงสร้างการบริหารของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตตาก ปี พ.ศ. 2535-2542

การใช้สารสนเทศของแต่ละหน่วยงาน พบว่า ผู้บริหารระดับกลาง ส่วนใหญ่มีการใช้สารสนเทศงบประมาณ และสารสนเทศพัสดุ สำหรับสารสนเทศประเภทอื่น มีการใช้ตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน ซึ่งใช้ในการวางแผน การควบคุมการปฏิบัติ และการตัดสินใจ ซึ่งมีระดับการใช้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ปัญหาหรือข้อจำกัดในการใช้สารสนเทศของผู้บริหารระดับสูง ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัญหา คือ ด้านบุคลากร เนื่องจากบุคลากรที่มีภาระหน้าที่มากเกินไป ทั้งในด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหาร และงานวิจัย และบางหน่วยงานไม่ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลของตนเอง สำหรับผู้บริหารระดับกลาง มีความคิดเห็นต่อปัญหาที่มีระดับความสำคัญของปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในการจัดการด้านข้อมูลและสารสนเทศ ขาดการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นระบบและขาดงบประมาณที่มาสสนับสนุนการอบรมพัฒนามูลากร

ข้อเสนอแนะจากผู้บริหารระดับสูง คือ ควรจัดสัมมนามูลากรร่วมกัน เพื่อให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสารสนเทศในทิศทางเดียวกัน และกำหนดให้มีผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านสารสนเทศร่วมกันระหว่างสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และตัวแทนของแต่ละวิทยาเขต

ขณะที่ผู้บริหารระดับกลาง เสนอแนะว่า ควรมีการอบรมบุคลากรในวิทยาเขตทุกระดับให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ และผู้บริหารควรกำหนดนโยบายและเป้าหมายเกี่ยวกับสารสนเทศให้ชัดเจน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มวิชาการ และกลุ่มบริหารกับค่าคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติความรับผิดชอบ/กระบวนการข้อมูล ไม่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มวิชาการ และกลุ่มบริหารกับค่าคะแนนความคิดเห็นต่อนโยบายและเป้าหมายด้านสารสนเทศ ไม่แตกต่างกัน